

Stanowisko nr 12/12/2016
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
z dnia 29 czerwca 2016 r.

w sprawie
zakresu map potrzeb zdrowotnych

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach uważa za zasadne tworzenie map potrzeb zdrowotnych jako narzędzia stanowiącego odpowiedź na potrzebę racjonalizacji lokowania zasobów systemu ochrony zdrowia w zakresie infrastruktury i kadr oraz racjonalnego planowania inwestycji w systemie ochrony zdrowia. Powinny one określać obecne i przyszłe potrzeby zdrowotne obywateli, a liczba prognozowanych świadczeń winna się przekładać na oczekiwaną liczbę świadczeniodawców oraz wskazywać miejsca na mapie województwa, gdzie ci świadczeniodawcy docelowo powinni je realizować, zgodnie z wynikami przeprowadzonych analiz (jak najbliżej pacjenta w podstawowych zakresach oraz w prawidłowo rozłożonych zakresach wysokospecjalistycznych, dla sprawnego i bezpiecznego zaopatrzenia pacjentów).

W naszej ocenie przedłożona mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie leczenia szpitalnego dla województwa śląskiego jest niekompletna, bowiem nie realizuje w pełni założonych powyżej celów. Na poziomie regionalnym w chwili obecnej należy doprecyzować strategiczne informacje nie tylko dla świadczeniodawców, ale też bardzo istotne dla regionalnych decydentów ochrony zdrowia, a także dla samego płatnika.

Rozpatrywane mapy miały być przede wszystkim narzędziem służącym zabezpieczeniu „białych plam” w leczeniu szpitalnym, w tym również wysokospecjalistycznym, natomiast w przedłożonej wersji nie spełniają takiej roli, nie wyczerpują zatem swojego zadania.

Analizując mapy w zakresach szczególnie istotnych dla naszego województwa (nie dokonano analizy wszystkich zakresów świadczeń) nie sposób oprzeć się wrażeniu, że prezentowane mapy odpowiadają głównie na prognozę potrzeb w zakresie liczby łóżek szpitalnych, co więcej - nie we wszystkich zakresach realizowanych świadczeń. Brak jednak w nich określenia kryteriów tworzenia lub likwidowania oddziałów szpitalnych w województwie, a także wskazania prognozowanej liczby łóżek w poszczególnych rodzajach świadczeń w województwie śląskim w latach 2018-2029. Mapy w części analizowanych zakresów obrazują stosunek czasu oczekiwania na przyjęcie pacjentów na dany oddział w województwie śląskim, względem tego czasu wyznaczonego medianą ogólnopolską - PL .

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach uważa, że mapa potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa śląskiego, powinna uwzględniać bardzo wysoki wskaźnik procentowy przyjęć do szpitala w trybie nagłym, w stosunku do procentowego udziału przyjęć planowych.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach po dokonaniu oceny przedstawionych danych dostrzega, że województwo śląskie, w poszczególnych zakresach świadczeń, wypada znacznie gorzej, zarówno w porównaniu z innymi województwami, jak też w stosunku do median ogólnopolskich. Powyższa sytuacja niewątpliwie spowodowana jest niedoszacowaniem przez Narodowy Fundusz Zdrowia niektórych świadczeń na terenie Śląska, przy bardzo wysokich potrzebach zdrowotnych mieszkańców oraz niewykorzystanym potencjale tutejszych świadczeniodawców, co również jednoznacznie pokazują analizowane mapy.

Przedstawiony dokument nie reguluje kwestii kontraktowania świadczeń medycznych w przyszłości. Nie obrazuje rzeczywistych potrzeb, a jedynie liczbę sprawozdawanych świadczeń, uwarunkowanych wysokością kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Mapy potrzeb zdrowotnych miały w założeniach stanowić podstawę, w oparciu o którą będą wydawane opinie o celowości realizacji inwestycji w ochronie zdrowia, co stanowiłoby gwarancję dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą, że podejmowane przez nie inwestycje są racjonalne, efektywne kosztowo i uzasadnione rynkowo. Jednak mapy potrzeb zdrowotnych w obecnym kształcie są narzędziem analitycznym, które nie wskazują konkretnie, jakie inwestycje mogą być podejmowane. Przedstawiają one trendy demograficzne i epidemiologiczne, zawierają analizę stanu i wykorzystania zasobów infrastrukturalnych i kadrowych w systemie ochrony zdrowia oraz ograniczone prognozy potrzeb zdrowotnych w danym zakresie. Informacje zawarte w tych dokumentach nie mają prostego przełożenia na alokowanie zasobów ochrony zdrowia i w obecnej formie nie mogą stanowić podstawy do wydania opinii o celowości inwestycji.

Ponadto mapy potrzeb zdrowotnych, zgodnie z dyrektywą Unii Europejskiej, powinny służyć jako narzędzie pozyskiwania środków unijnych na ochronę zdrowia. W dokumentach tych trudno jednak doszukać się odpowiednich rekomendacji, które mogłyby być stosowane w procesie ubiegania się o dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach zauważa konieczność zwiększenia środków finansowych z puli Narodowego Funduszu Zdrowia przypadających na województwo śląskie, w celu osiągnięcia czasu oczekiwania na poszczególne świadczenia zdrowotne na poziomie zbliżonym do średnich ogólnopolskich. Jednocześnie dostrzega konieczność uszczegółowienia prognoz, zgodnie z powyższymi sugestiami, dla zapewnienia racjonalnego planowania w zakresie potrzeb zdrowotnych w województwie śląskim.

Mapa potrzeb zdrowotnych dla województwa śląskiego w obecnym kształcie stanowi, w naszej ocenie, jedynie podstawę do dalszych prac w zakresie realizacji wskazanych celów.

Dominik Kolorz

*Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach*